

**Apsaugoto būsto paslaugų suaugusiems
Asmenims su (psichikos ir/ar proto) negalia
Paslaugų teikimo metodikos aprašo paaiškinimas**

Turinys

Ivadas.....	4
Kas yra apsaugotas būstas?.....	4
Šiame dokumente vartojami žodžiai.....	4
1 skyrius.....	6
Ką nustato šis dokumentas?.....	6
Kokie yra apsaugoto būsto tikslai?.....	6
Kaip yra teikiama apsaugoto būsto paslauga?	7
2 skyrius.....	11
Kas gali gauti apsaugoto būsto paslaugą?.....	11
Kada asmuo gali gauti apsaugotą būstą?.....	13
3 skyrius.....	16
Kur reikia kreiptis dėl apsaugoto būsto paslaugos?.....	16
Kas gali pateikti dokumentus dėl apsaugoto būsto paslaugos?..	16
Kas gali sudaryti sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos?.....	17
Kas yra parašyta sutartyje dėl apsaugoto būsto paslaugos?.....	17
Kaip turi būti parengta sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos?.....	17
Kada yra sudaroma sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos?....	18
Kas gali nutraukti sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos?.....	19
4 skyrius.....	20
Kokios paslaugos yra teikiamos asmeniui gyvenant apsaugotame būste?.....	20
Kaip yra teikiamos paslaugos asmeniui gyvenant apsaugotame būste?.....	22

Kaip užtikrinamas asmens saugumas gyvenant apsaugotame būste?.....	23
Kada gali būti peržiūrimas apsaugoto būsto paslaugų teikimas?.....	26
Ką daryti, jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą?.....	26
Kokius dokumentus reikia pateikti, jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą?.....	27
Kiek laiko yra teikiama apsaugoto būsto paslauga?.....	27
Kas pildo apsaugoto būsto paslaugos dokumentus?.....	28
5 skyrius.....	29
Kokie darbuotojai teikia apsaugoto būsto paslaugą?.....	29
Kada socialinis darbuotojas negali teikti paslaugos asmeniui gyvenančiam apsaugotame būste?.....	29
Kaip ruošiami darbuotojai teikiantys apsaugoto būsto paslaugą?.....	30
Kaip apsaugotame būste yra apsaugomi darbuotojai?.....	31
6 skyrius.....	32
Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto gyvenamoji vieta?.....	32
Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto kambariai?.....	34
Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto virtuvė?.....	37
Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto higienos patalpos?.....	38

Įvadas

Kas yra apsaugotas būstas?

Šiame dokumente rašoma apie apsaugotą būstą.

Apsaugotas būstas yra namai,

kuriuose gali gyventi žmogus su negalia.

Šiame dokumente namus dar vadinsime gyvenamąja vieta.

Viename apsaugotame būste

gali gyventi nuo 1 iki 4 žmonių su negalia.

Apsaugotas būstas dar vadinasi

apgyvendinimas su parama.

Apsaugotame būste asmeniui su negalia

padedą socialinis darbuotojas.

Socialinis darbuotojas padeda asmeniui išmokti naujų dalykų.

Socialinis darbuotojas padeda asmeniui tapti savarankiškesniu.

Šiame dokumente vartojami žodžiai:

- **Apsaugotas būstas** yra namai, kuriuose gali gyventi žmogus su negalia.
- **Asmuo** yra žmogus su negalia, kuris gauna apsaugoto būsto paslaugą.

- **Bendruomenė** yra grupė žmonių gyvenanti netoli vienas kito.
- **Igalinimas** yra procesas, kai socialinis darbuotojas padeda asmeniui tapti savarankiškesniu ir priimti sprendimus už save.
- **Socialinis darbuotojas** yra žmogus, kuris padeda asmeniui.
- **Savivaldybė** prižiūri kaip veikia apsaugotas būstas.

1 skyrius

Ką nustato šis dokumentas?

Šis dokumentas nustato:

- kaip yra teikiama apsaugoto būsto paslauga,
- pagal ką sprendžiama, kas gali gauti apsaugotą būstą,
- kokie darbuotojai teikia apsaugoto būsto paslaugą,
- kaip apsaugotas būstas turi atrodyti.

Kokie yra apsaugoto būsto tikslai?

Apsaugoto būsto tikslai yra:

- Suteikti asmeniui gyvenamąją vietą.
Pavyzdžiui, suteikti asmeniui butą, kuriame jis galėtų gyventi.
- Suteikti galimybę asmeniui su negalia gyventi bendruomenėje.
Pavyzdžiui, asmuo gali gauti butą name, kuriame gyvena ir kiti žmonės.
Asmuo gali su jais bendrauti.
- Padėti asmeniui gyventi savarankiškai.
Tai reiškia, padėti asmeniui gyventi vienam.

- Padėti asmeniui įsitraukti į visas gyvenimo sritis.

Pavyzdžiui, padėti asmeniui:

- nueiti į kiną;
- nusipirkti valgyti;
- lankyti sporto klubą.

Kaip yra teikiama apsaugoto būsto paslauga?

Kiekvienas žmogus yra skirtingas.

Svarbu, kad kiekvienam žmogui

būtų gera gyventi apsaugotame būste.

Apsaugoto būsto paslauga teikiama

atsižvelgiant į kiekvieno asmens skirtingumą:

1. Kiekvienas asmuo yra skirtingas.

Teikiant paslaugą svarbu suprasti:

- ko asmuo nori,
- ką asmuo mėgsta,
- ką asmuo moka,
- ką asmuo gali.

2. Asmuo turi teisę pasirinkti:

- kur gyventi,
- su kuo gyventi,
- gyventi ten, kur jam padeda būti savarankišku.

3. Apsaugotas būstas asmeniui su negalia surandamas:

- kuo arčiau šeimos,
- kuo arčiau draugų,
- kuo arčiau bendruomenės.

4. Siekiama asmeniui padėti būti savarankiškam:

- prisiminti, ką asmuo mokėjo daryti savarankiškai anksčiau,
- išmokyti daryti naujus dalykus savarankiškai.

5. Asmuo turi būti įgalintas.

Įgalinimas reiškia:

- padėti asmeniui savarankiškai veikti visose gyvenimo srityse,
- padėti asmeniui būti atsakingam:
 - už tai, ką jis daro,
 - už tai, kokius sprendimus priima.

6. Kiekvienas asmuo turi stiprybių.

Stiprybė yra tai:

- ką žmogus moka daryti,
- ką žmogus daro gerai.

Todėl svarbu atrasti kiekvieno žmogaus stiprybes, pavyzdžiui:

- suprasti ką asmuo moka ir gali,
- padėti asmeniui gyventi kartu su kitais bendruomenės nariais,
- palaikyti asmenį.

Palaikyti asmenį reiškia, padėti jam:

- kai yra sunku,
- kai kas nors nesiseka.

7. Asmens sveikata susideda iš daug dalių.

Pavyzdžiui, sveikata gali būti:

- Psichinė sveikata. Ji parodo:

- kaip asmuo jaučiasi.

Pavyzdžiui, asmuo jaučiasi:

- laimingas,
- linksmas,
- liūdnas,
- susinervinęs.

- kaip asmuo susitvarko su problemomis.

- Fizinė sveikata. Ji parodo:

- ar asmuo sveikas fiziškai.

Pavyzdžiui, ar asmuo neserga kokia nors liga.

- Dvasinė sveikata. Ji parodo:

- kaip žmogus pažįsta pasaulį.

Pavyzdžiui, kokios yra jo vertybės
arba kuo jis tiki.

- kaip asmuo bendrauja.
- kaip asmuo išreiškia savo jausmus.

8. Pagalbą asmeniui gali suteikti daug darbuotojų.

Visi darbuotojai tarpusavyje turi bendradarbiauti.

Visi darbuotojai tarpusavyje turi padėti vienas kitam.

Kai visi darbuotojai dirba kartu,

jie padeda asmeniui spręsti jo problemas.

2 skyrius

Kas gali gauti apsaugoto būsto paslaugą?

Apsaugoto būsto paslaugą gali gauti:

- suaugęs žmogus su psichikos negalia,
- suaugęs žmogus su proto negalia,
- suaugęs žmogus su psichikos ir proto negalia.

Apsaugoto būsto paslaugą gali gauti asmenys, kuriems reikia pagalbos:

1. Elgesio srityje.

Pavyzdžiui:

- asmuo kartais nežino, kaip bendrauti su kitais žmonėmis.
- asmeniui sunku suvaldyti savo jausmus.

2. Sveikatos srityje.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos geriant vaistus.

3. Saugumo srityje.

Pavyzdžiui, asmuo sunkiai orientuojasi aplinkoje.

4. Prižiūrėti savo namus.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos tvarkantis savo kambarį.

5. Judėti.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos išeiti iš namų.

6. Bendrauti su kitais žmonėmis.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos susipažįstant su kitais žmonėmis.

7. Tvarkytis su pinigais.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos taupant pinigus.

8. Laikytis dienos tvarkės.

Pavyzdžiui, asmeniui reikia pagalbos susidėlioti dienos veiklas.

Kada asmuo gali gauti apsaugotą būstą?

Asmuo gauna apsaugoto būsto paslaugą,
kai socialinis darbuotojas atlieka individualių poreikių vertinimą.
Individualių poreikių vertinimas yra dokumentas.
Individualių poreikių dokumente galima rasti:

- ko asmuo nori,
- ką asmuo moką,
- ką asmuo gali.

Asmuo gauna apsaugoto būsto paslaugą jeigu:

1. Asmeniui gyvenant bute užtenka:

- Asmenį paraginti.
- Asmeniui paaiškinti, kaip reikia atlikti užduotį.

Pavyzdžiui, asmuo gaminasi sau valgyti.

Socialinis darbuotojas gali stebėti,
kaip asmuo gaminasi sau valgyti.

Socialinis darbuotojas gali pasiūlyti,
kaip geriau pasigaminti valgyti.

2. Asmeniui gyvenant bute užtenka:

- Asmeniui priminti, kaip reikia atlikti užduotį.
Pavyzdžiui, asmuo verdasi sau bulves.
Socialinis darbuotojas gali stebėti,
kaip asmuo verdasi sau bulves.
Socialinis darbuotojas gali priminti asmeniui,
kad šis nepamirštų užvirti vandens bulvėms.

3. Asmeniui gyvenant bute

nereikia pagalbos atlikti užduotis.

Asmuo negauna apsaugoto būsto paslaugos jeigu:

1. Asmeniui reikia dalinės fizinės pagalbos.

Dalinė fizinė pagalba reiškia, kad socialinis darbuotojas kartu su asmeniu turi atlikti užduotį, pavyzdžiui:

- socialinis darbuotojas su asmeniu turi eiti kartu į dušą.
- socialinis darbuotojas turi paruošti asmeniui valgyti.

Asmuo gali gauti apsaugotą būstą jeigu, jis nori mokytis būti savarankišku.

Svarbu, kad asmuo norėtų pats priimti sprendimus ir tvarkytis savo namuose.

Pavyzdžiui, jis gali pats:

- nusiprausti,
- nueiti į tualetą,
- išsiskalbti rūbus.

Kartais asmeniui sunku tai padaryti pačiam.

Kartais asmeniui reikia paraginimo tai padaryti pačiam.

Socialinis darbuotojas, gali padėti asmeniui mokytis savarankiškumo.

3 skyrius

Kur reikia kreiptis dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Dėl apsaugoto būsto paslaugų reikia kreiptis į savivaldybės socialinės paramos skyrių. Savivaldybei reikia pateikti dokumentus apsaugoto būsto paslaugai gauti.

Kas gali pateikti dokumentus dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Dokumentus apsaugoto būsto paslaugai gauti gali pateikti:

- asmuo, kuriam reikia apsaugoto būsto,
- kitas žmogus, kuris asmeniui su negalia padeda priimti sprendimus.

Kas gali sudaryti sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos gali sudaryti:

- asmuo,
- kitas žmogus,
kuris žmogui su negalia padeda priimti sprendimus.

Kas yra parašyta sutartyje dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Sutartyje dėl apsaugoto būsto paslaugos yra parašyta:

- kaip bus teikiama paslauga,
- kiek laiko bus teikiama paslauga,
- asmens ir paslaugų tiekėjo teisės.

Teisės reiškia, ką asmuo ir paslaugų tiekėjas gali daryti.

- asmens ir paslaugų tiekėjo atsakomybė.

Atsakomybė reiškia, už ką asmuo ir paslaugų tiekėjas yra atsakingi.

- asmens ir paslaugų tiekėjo pareigos.

Pareigos reiškia, ką asmuo ir paslaugų tiekėjas turi daryti.

Kaip turi būti parengta sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos turi būti aiški.

Pavyzdžiui, sutartyje turi būti didelės ir ryškios raidės.

Asmuo, kuris gauna apsaugoto būsto paslaugą, turi suprasti sutarties tekstą.

Kartais sutartis gali būti pakeista.

Visi sutarties pakeitimai turi būti aiškūs asmeniui, kuris gauna apsaugoto būsto paslaugą.

Visi sutarties pakeitimai turi būti perduoti:

- asmeniui, kuris gauna apsaugoto būsto paslaugą,
- savivaldybės Socialinės paramos skyriui,
- asmens socialiniam darbuotojui.

Kada yra sudaroma sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Sutartis dėl apsaugoto būsto paslaugos yra sudaroma per 7 dienas nuo tada, kai asmuo pradėjo gyventi apsaugotame būste.

Kas gali nutraukti sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos?

Sutartį dėl apsaugoto būsto paslaugos nutraukti gali:

- asmuo, kuris naudojas apsaugoto būsto paslauga,
- rūpintojas,

Rūpintojas gali būti:

- tētis,
 - mama,
 - kitas giminaitis.
- paslaugos tiekējas.

Jeigu sutartį nutraukia apsaugoto būsto paslaugos tiekējas, jis turi iš anksto pranešti:

- asmeniui, kuris naudojas apsaugoto būsto paslauga,
- jo rūpintojui,
- savivaldybės socialinės paramos skyriui,
- asmens socialiniam darbuotojui.

4 skyrius

Kokios paslaugos yra teikiamos asmeniui gyvenant apsaugotame būste?

Asmeniui gyvenant apsaugotame būste yra teikiamos šios paslaugos:

- apgyvendinimo paslaugos,
- socialinės paslaugos bendruomenėje.

Socialinės paslaugos, tai tokios paslaugos, kurios padeda asmeniui dalyvauti visuomenės gyvenime.

Pavyzdžiui:

1. Atvejo vadyba.

Atvejo vadyba tai paslauga, kurią teikia:

- socialinis darbuotojas,
- atvejo vadybininkas.

Socialinis darbuotojas arba atvejo vadybininkas padeda asmeniui:

- gyventi apsaugotame būste,
- išsikelti tikslus, ką norėtų pasiekti gyvenime,
- savarankiškai gyventi bendruomenėje.

Toliau darbuotoją, kuris padeda asmeniui vadinsime socialiniu darbuotoju.

2. Socialinė reabilitacija.

Socialinės reabilitacijos paslaugos padeda asmeniui:

- gyventi savarankiškai,
- užtikrinti lygias teises bendruomenėje,
- suteikti galimybes dalyvauti įvairiose veiklose.

3. Dienos užimtumas.

Dienos užimtumo paslaugos padeda asmeniui:

- susirasti dienos centrą,
- susirasti darbą,
- susirasti laisvalaikio veiklas.

4. Profesinė reabilitacija.

Profesinės reabilitacijos paslaugos padeda asmeniui:

- atsiminti įgūdžius, kurie padėtų jam dirbti,
- išmokti naujų įgūdžių, kurie padėtų jam dirbti.

Norint sužinoti, kokių socialinių paslaugų reikia asmeniui, socialinis darbuotojas rengia individualų socialinės pagalbos planą.

Apsaugotame būste teikiamos ir kitos paslaugos:

1. Konsultacija.

Konsultaciją teikia socialinis darbuotojas.

Konsultuoti, reiškia atsakyti į klausimus,
kurie rūpi asmeniui.

2. Sveikatos priežiūros paslaugos.

Sveikatos priežiūros paslaugas teikia gydytojas.

Gydytojas pasako, kokios pagalbos reikia.

Norint sužinoti, kokių kitų paslaugų reikia asmeniui,
socialinis darbuotojas rengia individualų socialinės pagalbos planą.

Kaip yra teikiamos paslaugos asmeniui gyvenant apsaugotame būste?

Paslaugos yra teikiamos pagal individualius asmens poreikius.

Tai reiškia, kad socialinis darbuotojas vertina:

- ko asmuo nori,
- ką asmuo moką,
- ką asmuo gali.

Individualūs asmens poreikiai yra vertinami individualiame socialinės pagalbos plane.

Individualų socialinės pagalbos planą rengia asmens socialinis darbuotojas ir kiti darbuotojai dirbantys bendruomenėje.

Asmuo ir socialinis darbuotojas gali susitikti apsaugotame būste, kuriame gyvena asmuo.

Kartais tokios galimybės nėra.

Jeigu socialinis darbuotojas negali atvykti pas asmenį į apsaugotą būstą, jis turi su juo bendrauti kitaip, pavyzdžiui:

- telefonu,
- kompiuteriu.

Kaip užtikrinamas asmens saugumas gyvenant apsaugotame būste?

Apsaugoto būsto paslauga turi apsaugoti asmenis nuo:

1. Smurto.

Tai reiškia, kad:

- niekas negali asmens mušti,
- niekas negali sakyti negražių žodžių.

2. Išnaudojimo.

Tai reiškia, kad niekas neturi liepti asmeniui daryti tai, ko jis nenori.

3. Diskriminacijos.

Tai reiškia, kad asmuo turi lygias teises su kitais.
Niekas neturi suvaržyti asmens teisių.

4. Prievartos.

Tai reiškia, kad niekas negali asmeniui liepti daryti tai, ko asmuo nenori daryti.

5. Įžeidinėjimų.

Tai reiškia, kad niekas negali
asmens vadinti negražiais žodžiais.

6. Negalios.

Tai reiškia, kad asmuo turi jaustis saugus.
Niekas negali įžeidinėti jo dėl negalios.
Niekas negali suvaržyti jo teisių dėl negalios.
Suvaržyti asmens teises reiškia,
neleisti jam daryti to,
ką gali daryti visi žmonės.

7. Pilietybės.

Pilietybė nurodo iš kurios šalies yra asmuo.

Tai reiškia, kad asmuo turi jaustis saugus.

Niekas negali įžeidinėti jo dėl pilietybės.

Niekas negali suvaržyti jo teisių dėl pilietybės.

8. Sveikatos būklės.

Tai reiškia, kad asmuo turi jaustis saugus.

Niekas negali įžeidinėti jo dėl ligos.

Niekas negali suvaržyti jo teisių dėl ligos.

9. Asmeninių savybių.

Tai reiškia, kad asmuo turi jaustis saugus.

Niekas negali įžeidinėti jo dėl asmens savybių.

Niekas negali suvaržyti jo teisių dėl asmens savybių.

Visi teisės pažeidimai įvykę apsaugotame būste yra registruojami.

Visi nelaimingi įvykiai įvykę apsaugotame būste yra registruojami.

Užregistruoti įvykiai vėliau yra analizuojami.

Šie įvykiai yra analizuojami, kad daugiau nepasikartotų.

Kada gali būti peržiūrimas apsaugoto būsto paslaugų teikimas?

Apsaugoto būsto paslaugų teikimas gali būti peržiūrėtas:

- kai pasikeičia socialinės aplinkybės.

Pavyzdžiui, kai:

- atsiranda kita vieta, kur asmuo norėtų gyventi,
- asmuo persikelia gyventi į kitą miestą,
- asmuo suserga ir nebegali gyventi būste.
- pasikeičia asmens sveikatos būklė,
- asmuo išreiškia norą,
- rūpintojai išreiškia norą.

Paslaugų teikimas peržiūrimas bendradarbiaujant su:

- asmens socialiniu darbuotoju,
- rūpintoju,
- asmeniu, kuris padeda priimti sprendimus.

Ką daryti, jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą?

Jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą, jis gali kreiptis į savivaldybės Socialinės paramos skyrių.

Kokius dokumentus reikia pateikti, jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą?

Dokumentai, kuriuos reikia pateikti,
jeigu asmuo nori pakeisti apsaugotą būstą yra:

- prašymas pakeisti apsaugotą būstą,
- socialinio darbuotojo poreikių vertinimas,
- individualus socialinės pagalbos planas,
- išvados,
- rekomendacijos.

Savivaldybės Socialinės paramos skyrius nusprendžia,
ar asmuo galės pakeisti apsaugotą būstą.

Kiek laiko yra teikiama apsaugoto būsto paslauga?

Apsaugoto būsto paslauga
gali būti teikiama neterminuotai.

Neterminuotai, tai reiškia, nėra numatyta,
kada ši paslauga baigsis.

Kitais atvejais

apsaugoto būsto paslauga gali būti teikiama iki:

1. asmuo gali gyventi savarankiškai savo namuose,
2. asmuo pradeda gyventi savarankiško gyvenimo namuose,
3. asmuo pradeda gyventi grupinio gyvenimo namuose,
4. asmuo pradeda gauti kitas paslaugas.

Pavyzdžiui, asmuo pradeda gauti:

- specializuotą globą,
- slaugos paslaugą.

5. asmuo atsisako apsaugoto būsto paslaugos,

6. asmuo nori gyventi kitame apsaugotame būste.

Kas pildo apsaugoto būsto paslaugos dokumentus?

Apsaugoto būsto paslaugos dokumentus pildo
asmens socialinis darbuotojas,
kuris dirba bendruomenėje.

5 skyrius

Kokie darbuotojai teikia apsaugoto būsto paslaugą?

Apsaugoto būsto paslaugą teikia:

- socialinis darbuotojas, kuris dirba bendruomenėje.
- kiti darbuotojai, kurie dirba apsaugotame būste.

Kada socialinis darbuotojas negali teikti paslaugos asmeniui gyvenančiam apsaugotame būste?

Socialiniai darbuotojai negali teikti paslaugos asmeniui, kuris gyvena apsaugotame būste, jeigu:

- yra asmens giminaitis,
- yra asmens svainis.

Svainis yra:

- žmonos brolis,
- vyro brolis,
- sesers vyras.

Kaip ruošiami darbuotojai teikiantys apsaugoto būsto paslaugą?

Darbuotojai, kurie dirba apsaugotame būste, turi mokytis 16 akademinių valandų per metus. 1 akademinė valanda yra 45 minutės.

Darbuotojai dirbantys apsaugotame būste mokosi apie:

- krizių valdymą.
Krizė svarbus ir skaudus įvykis asmens gyvenime.
- asmenis su psichikos negalia,
- asmenis su proto negalia.

Darbuotojams, kurie dirba apsaugotame būste, turi būti organizuojamos supervizijos.

Supervizija yra, kai asmens socialiniam darbuotojui pataria kiti darbuotojai.

Pavyzdžiui, kiti darbuotojai:

- padeda spręsti atsiradusias problemas,
- padeda geriau suprasti kas atsitiko,
- padeda surasti, kaip spręsti asmens problemas.

Kaip apsaugotame būste yra apsaugomi darbuotojai?

Kad darbuotojai apsaugotame būste būtų saugūs turi būti:

- vertinama profesinė rizika.

Profesinė rizika reiškia, kad darbuotojai pasako, kokie pavojingi įvykiai gali būti jų darbe.

Pavyzdžiui, esant COVID – 19 rizikai darbuotojai gali gauti:

- pirštines,
 - apsaugines kaukes,
 - dezinfekcinius skysčius.
-
- visiems darbuotojams rekomenduojama dalyvauti agresijos atpažinimo ir valdymo mokymuose.

6 skyrius

Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto gyvenamoji vieta?

1. Apsaugoto būsto gyvenamoji vieta turi būti:

- saugi,
- gerai sutvarkyta,
- tinkama gyventi asmeniui su negalia

2. Į apsaugotą būstą turi būti paprasta atvažiuoti:

- autobusu,
- troleibusu.

3. Apsaugotas būstas turėtų būti arti:

- maisto prekių parduotuvės,
- autobuso ar troleibuso stotelės.

Rekomenduojama, kad šios vietos būtų arčiau negu už 1 kilometro.

4. Apsaugoto būsto gyvenamojoje vietoje

gali gyventi nuo 1 iki 4 žmonių su negalia.

Kiekvienas asmuo turi turėti atskirą kambarį.

5. Apsaugoto būsto gyvenamoji vieta turi atitikti statybos reikalavimus:

- higienos reikalavimus,
- priešgaisrinės saugos reikalavimus.

Priešgaisrinės saugos reikalavimai reiškia, kad bute turi būti gaisro aptikimo sistema.

6. Apsaugoto būsto gyvenamojoje vietoje turi būti:

- gyvenami kambariai,
tai yra kambariai, kuriuose gyventų asmuo.
- virtuvė,
- tualetas,
- dušas arba vonia,
- bendro naudojimo patalpos,
pavyzdžiui, laiptinė.

Šios patalpos turi būti prieinamos asmeniui su negalia.

Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto kambariai?

Apsaugoto būsto kambariuose:

1. Rekomenduojama, kad viename kambaryje gyventų vienas žmogus.

Viename kambaryje gali gyventi daugiau žmonių, jeigu jie yra susiję giminystės ryšiais.

Giminės, pavyzdžiui, yra broliai.

Taip pat viename kambaryje gali gyventi du žmonės, jeigu jie yra pora.

2. Gyvenamieji kambariai moterims ir vyrams yra įrengti atskirai.

Moterys ir vyrai gali gyventi kartu, jeigu juos sieja giminystės ryšiai.

Moterys ir vyrai taip pat gali gyventi kartu, jeigu yra pora.

3. Kambaryje asmuo turi turėti:

- lovą,
- spintelę,
- kėdę,
- spintą,
- čiužinį,
- pagalvę,
- antklodę,
- paklodę,
- pagalvę,
- rankšluosčius.

4. Gyvenamieji kambariai negali būti įrengti rūsiuose.

5. Apsaugotame būste, savo kambaryje,
asmuo gali pasistatyti baldus taip, kaip jis nori.

Asmuo savo kambaryje gali tvarkytis taip,
kaip jis nori.

Asmuo savo kambaryje gali turėti tokius baldus
ar daiktus, kokius jis nori turėti.

Asmuo savo kambaryje gali turėti tuos daiktus,
kurie nekelia pavojaus kitų asmenų saugumui.

Asmuo turi teisę savo daiktus laikyti saugiai.
Todėl kambario durys turi užsirakinti.
Jeigu kambario durys neužsirakina,
kambaryje turi būti spintelė,
kurią būtų galima užrakinti.
Toje spintelėje asmuo gali laikyti pinigus
arba kitus brangius daiktus.

6. Kambaryje asmuo turi galėti veikti tai,
kas jam patinka.

Kambaryje asmuo turi galėti veikti tai,
ką nori veikti.

Asmuo turi galėti užsiimti laisvalaikiu,
kurį mėgsta.

Pavyzdžiui:

- skaityti knygą,
- klausyti muzikos,
- šokti.

Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto virtuvė?

1. Apsaugoto būsto virtuvėje turi būti:

- viryklė,
- plautuvė,
kartais žmonės plautuvę vadina kriaukle.
- šaldytuvas,
- spintelės,
- indai,
- įrankiai.

Virtuvėje naudojamų priemonių turi užtekti visiems asmenims gyvenantiems apsaugotame būste.

2. Virtuvėje naudojama technika turi gerai veikti.

Pavyzdžiui:

- Šaldytuvas,
- Viryklė.

Kaip turi atrodyti apsaugoto būsto higienos patalpos?

Apsaugoto būsto higienos patalpos yra vieta, kurioje asmuo gali nusiprausti.

Taip pat tai yra vieta, kurioje asmuo gali nueiti į tualetą.

Apsaugoto būsto higienos patalpose turi būti:

- unitazas,
kartais žmonės unitazą vadina klozetu.
- šepetys unitazui valyti,
- tualetinis popierius,
- šiukšlių dėžė,
- praustuvė,
kartais žmonės praustuvę vadina kriaukle.
- vonia arba dušas,
- pakabos rankšluosčiams,
- tualetų reikmenų lentynėlė,
- veidrodis,
- veikianti skalbimo mašina.

Tekstą į lengvai suprantamą kalbą vertė Miglė Baltrūnaitė.

Tekstas išbandytas Pal. J. Matulaičio socialinio centro „Atviros bendruomenės“ dienos darbinio užimtumo centre.